

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De strangulatione ac interitu Valentiniani adolescentis Imperatoris
Romani, & de Tyrannide Eugenij, & de vaticinio Iohannis monachi
Thebaide morantis. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

S O Z O M E N I H I S T O R.

Imperator non potuit, vt ab opinione sua desisteret, erat enim sectæ Macedonianæ. Quanquam tamen vincentius presbyter, eiusdem sectæ fautor, qui & ipsam & Prophetę loculos ex æquo venerabatur, & sacerdotio in hūc ipsum usum fungebatur, euestigio secutus est, & cū iis, qui de catholica ecclesia erant cōmunicauit, cum quidē vti Macedoniani dicunt, cum iureiurando protestatus esset, se ab eorum opinione nunquam esse recessurum. Sed ille ad extremum id hac adiecta conditione manifestè terminauit, vt si Baptista sequi vellet Imperatorem, & ipse quoq; cum eodem absque omni hæsitatione conscientiæ communicearet: Fuit autem hic natione Persa, & cum sub imperio Constantij persecutio Christianos affligeret, fugiens vnd cum Adda consobrino suo ad Romanos venit, atque ipse quidem in clerum allectus est, & ad presbyterij dignitatem processit. Addas autem vxore ducta plurimum profuit ecclesiæ, & filium reliquit Auxentium, virum erga Deum fide, erga amicos prōptitudine insignem, vita integrum, literarum amatorem, & omnigena tum gentilium tum ecclesiasticorum scriptorum eruditione præditum, moribus commodis licet Imperatori & Aulicis familiaris esset, & in bellicis expeditionibus splendidè gessisset. Verū illius quidem crebra mentio est tum apud probatissimos quosque monachos, tum apud homines studiosos, qui ipsum familiariter cognouerunt. Matrona verò usque ad obitum in Cosifai pago versata est, vixitque religiosè admodum & castè, & sacris virginibus præfuit, quarum etiam nunc multas superesse intellexi, quæ mores disciplina per Matronam accepta dignos representent.

De Strangulatione ac interitu Valentinianni
adolescentis Imperatoris Romani, & de
Tyrannide Eugenij, & de vaticinio
Iohannis monachi Thebaide mo-
rantis. CAP. XXII.

Ac Th.

AC Theodosius quidem cum orientale imperium in pace gubernaret, his operam dabat, & studiose admodum Diuinum numen venerabatur. Interea temporis nuntiatur Valentianum Imperatorem strangulatione interisse. dicebatur autem, hanc mortem illi per cubicularios eunuchos, & alios quosdam aulicos, & Arbogasten exercitus praefectum esse structam, ob id, quod patrissantem in Imperio iuuenem, & ad multa difficilem reperserent, quae ipsis placuissent, alij putant eum sibi ipsi manus intulisse, quo d quædam conatus quæ eius ætatis fervori non conueniunt, prohibitus fuerit, ac propterea vivere dignatus non sit, quod Imperator cum esset, quod vellet facere non permetteretur: Aiunt sanè hunc adolescentulum ob generositatem corporis & virtutum Regalium excellentiam impendio dignum esse visum imperio, ut qui magnanimitate ac iustitia patrem superare potuisse, si ad virilem ætatem peruenisset: Sed is quidem tametsi talis esset ita perire: Porro Eugenius quidam erga Christianorum religionem non sincerè affectus principatum invasit, & imperii insignia assumpsit: Putabat enim se id quod conabatur absque impedimento consecuturum, inductus quorundam verbis, qui se futura predicturos pollicebantur, ex victimatum immolatione, ex viscerum inspectione, ex obseruatione syderum: Harum rerum studiosi tunc erant cum alijs multi apud Romanos in dignitate constituti viri, tum etiā Flauianus tunc temporis Hyparchus, vir eximius & in rebus politicis prudens habitus, quiq[ue] insuper ex omnis generis diuinationis scientia exactè praescire futura credebatur, hac enim estimatione Eugenium potissimum perpulit, ut ad bellum sese pararet. Cum Imperium illi fato destinatum esse asseueraret, & victoriam ex pugna illi cessuram, & mutationem Religionis Christianæ. Atque Eugenius quidem hac spe inescatus maximum paravit exercitum, & Italiae portas, quas Romani Iulias Alpes vocant, occupatas praesidio continuit, ut quæ per angustias unum duntaxat accessum praebent, cum vtrinque præruptis scopolis & altissimis montibus communite sint: Theodosius interim sollicitus quem nam exitum ha-

Z ij bitutum

SOZOMENI HISTOR.

biturum esset hoc bellum; quod contra se suscepsum erat,
& vtrumne se ipsum subducere, an verò ingruentē ho-
stem sustinere oporteret, constituit in hanc rem uti consi-
lio Iohannis monachi Thebaide morātis, quem inibi ob
futurorum scientiam celeberrimum fuisse superius dictū
est: Itaque Eutropium ex eunuchis aulicis vnum, qui ipsi
fidus erat, in Aegyptum misit, vt, si fieri posset, ipsum addū-
ceret, vel si sequi grauaretur, saltē quid factō opus esset,
ex ipso cognosceret. Ille igitur cum ad Iohannem perut-
nisset, vt ad Imperatorem veniret non impetravit, sed re-
uersus nūciauit illi, quod & in illo bello viator futurus es-
set, & sublato Tyranno in Italia moriturus: Quæ vtraque
fuisse vera euentus docuit.

*De exactione vectigalium, de imperatorijs statuis
apud Antiochiam deieclis, & Flauiani Episco-
pi legatione.* CAP VT XXIII.

HOC tempore ob necessitatem belli visum est prae-
fectis, quibus id ex officio competebat, vt plus soli-
to tributorum à vectigalibus exigerent: cuius rei no-
mine cōcitata seditiōe populus Antiochenus in Syria, ha-
tuas imperatorijs & cōiugis eius deiecit, & iniecto funera
prauit, emissis etiam contumeliosis vocibus, quales emitti
consentaneum est à multitudine grassante: Cæterū cum
Imperator ex Antiochiensib[us] multos perdere decreu-
set, ad solum eius propositi rumorem plebs consternata fu-
it, & remisso furore pœnitentiā egit, ac perinde vt ob pre-
sentia mala, quæ futura nūciabantur, gemebat ac plorabat,
& Deo supplicabat, vt Imperatoris iram mitigaret. Cantilenuis
quibusdam lugubribus ad eam supplicationem vspatiis: Tum etiam Flauianus Antiochiensū episcopus pro-
ciuib[us] suis intercedens, offenso etiamnum imperatore, per-
suādit adolescentibus qui ad mensam imperatoriā canere
sc̄ebant, vt eas pronūciarent cantilenas quæ in Antiochi-
ensium supplicationibus erant: Quod factō ferunt Imper-
atorem humanitatis affectu perfusum, & misericordia
victum, confessim iram posuisse, & vrbi reconciliatum
brymis irrigasse phialam, quam tum forte manu tene-
bat: A-